

Stichting Behoud Moderne Kunst

Projectplan
Project 'Kunstenaarsinterviews/Kunstenaarsarchieven'

Inhoudsopgave

	Samenvatting	3
1	Inleiding	4
2	Uitgangspunten en randvoorwaarden	5
2.1	Doelstelling	5
2.1.1	Resultaat	5
2.2	Randvoorwaarden	5
3	Werkwijze project 'Kunstenaarsinterviews/-archieven'	7
3.1	Vorbereidingstijd	8
3.2	Keuze kunstenaars	9
3.2.1	Selectie	9
3.3	Ontsluiting interviews & archieven	10
4	Beheersfactoren	11
4.1	Organisatie	11
4.1.1	Samenwerkingsverbanden	12
4.2	Planning	13
4.3	Projectbegroting	15
4.4	Kwaliteit	17
4.5	Communicatie	18
Bijlage 1:	overzicht bestuur SBMK	20
Bijlage 2:	lijst van voorgedragen kunstenaars	21

Samenvatting

De Stichting Behoud Moderne Kunst (SBMK) neemt samen met het Instituut Collectie Nederland (ICN) het initiatief om in nauwe samenwerking met een zestien musea met een collectie moderne kunst het 'Project Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven' (werktitel) op te zetten en uit te voeren.

Het 'Project Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven' betreft het voorbereiden, uitvoeren, vastleggen, uitwerken en evalueren van interviews met 15 Nederlandse of Nederlandstalige kunstenaars met als doel het verzamelen van essentiële gegevens voor het behoud en beheer van kunstwerken in de Collectie Nederland. Het betreft informatie over de fysieke objecten (materiaal, techniek, conditie) en over de werkwijze van de kunstenaar en betekenis daarvan en diens opvattingen over installatie en behoud van zijn werk.

Doel van het kunstenaarsinterview is een algemeen inzicht verwerven in de werkwijze van de kunstenaar, de toegepaste materialen en technieken, de betekenis(sen) die de kunstenaar hieraan verleent en diens mening omtrent de veroudering en deze gegevens door middel van een archief op te slaan en beschikbaar te stellen aan collectiebeheerders, conservatoren en restauratoren.

Als uitgangspunt voor het afnemen van de interviews wordt de 'Concept-handreiking Kunstenaarsinterviews; praktische handreiking, conceptscenario' (ICN juni 1999) gebruikt.

Concrete resultaten van het project zijn 15 professioneel geregistreerde kunstenaarinterviews van ca. 2½ uur op videoband, de evaluatie en ontsluiting van de banden en een databank met voorbereidend materiaal.

De SBMK is opdrachtgever van het project. De stuurgroep van de SBMK, waarin vertegenwoordigers van de musea zitting hebben (conservatoren en restauratoren) maakt een selectie van 15 kunstenaars uit de door de participerende musea voorgestelde namen. De stuurgroep is eindverantwoordelijk voor de inhoudelijke kwaliteit. De SBMK zal voor het project twee projectmedewerkers (een kunsthistoricus en een restaurator) op tijdelijke basis aantrekken; deze vormen samen met de projectleider het projectteam. Het ICN leent een van haar medewerkers als projectleider uit aan het project. Per kunstenaar wordt een werkgroep opgericht waarin naast de projectleider en één stuurgroep lid belanghebbende participanten en deskundigen zitting hebben (maximaal 8 werkgroep leden). Musea leveren voorbereidend materiaal aan. Het projectteam selecteert dit materiaal en stelt samen met de werkgroep het interviewscenario op. De interviewers worden op hun taak voorbereid door middel van een training.

Samenwerkingsmogelijkheden zullen worden onderzocht met Universiteiten, de Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis, International Network for the Conservation of Contemporary Art (INCCA), het project van Vlaams-Nederlandse samenwerking voor het opbouwen van kunstenaarsarchieven, de Rijksdienst Kunsthistorische Documentatie (RKD), het Project Conservering Videokunst en de Filmacademie.

Dit project van 15 kunstenaars start in mei 2001 met de voorbereidingen, de interviews zullen vanaf het najaar 2001 worden afgenomen en het project loopt door tot de zomer van 2002.

Van de 16 participerende musea wordt naast menskracht ook een financiële bijdrage verwacht van f. 5.000,-. Tijdens de looptijd van dit project zullen fondsen worden geworven om het project ook daarna voort te zetten en het aantal kunstenaars dat zal worden geïnterviewd uit te breiden.

1 Inleiding

Tijdens het onderzoeksproject 'Conservering moderne kunst' (september 1995 tot maart 1997) en tijdens het internationale onderzoeksproject en symposium 'Modern Art – Who Cares' dat de Stichting Behoud Moderne Kunst (SBMK) in samenwerking met het Instituut Collectie Nederland (ICN) in het najaar van 1997 heeft georganiseerd is op uitgebreide schaal aandacht geschonken aan het behoud van moderne kunst. Zowel nationale als internationale deskundigen en betrokkenen hebben met elkaar over allerlei aspecten van het behoud van moderne kunst gediscussieerd; vervolgens zijn verschillende acties ondernomen om deze, vaak kwetsbare kunstwerken, in de toekomst voor het nageslacht te behouden.

Naar aanleiding van het symposium is in het Evaluatierapport aan de Europese Commissie geconcludeerd dat documentatie van en onderzoek naar gegevens een structureel onderdeel dienen te worden van het behoud van moderne kunst, en dat de musea voor moderne kunst krachtig moeten investeren in het verzamelen, ontsluiten en uitwisselen van deze gegevens. Eén van de mogelijkheden om zoveel mogelijk zowel inhoudelijke als technische informatie te verkrijgen over moderne kunstvoorwerpen is het houden van interviews met nog levende kunstenaars en deze interviews vast te leggen.

Nederlandse musea, vertegenwoordigd in de SBMK, en het ICN hebben na afloop van het symposium afgesproken dat:

- een gezamenlijke aanpak voor het verzamelen van kunstenaarsgegevens wenselijk is;
- hiervoor een methode ontwikkeld dient te worden die afgestemd is op de museumpraktijk;
- deze methode naar het veld overdraagbaar moet zijn;
- de verkregen informatie in de toekomst toegankelijk en uitwisselbaar moet zijn.

Het project 'Kunstenaarsinterviews I' (januari 1998 - juni 1999), een pilotproject van het ICN met een experimenteel karakter, haakte in op de deze informatiebehoefte en had als doelstelling het ontwikkelen van een overdraagbare methode voor het interviewen van kunstenaars en het toegankelijk maken van de gegevens die voortkomen uit de interviews. Het ICN was opdrachtgever van dit project; binnen dit project werden 10 kunstenaars uit de ICN-collectie geïnterviewd. Leden van een klankbordgroep, bestaande uit conservatoren en restauratoren, hebben in samenwerking met het projectteam de interviews afgenomen; de interviews werden op video geregistreerd. Tien deskundigen uit het veld (SBMK) evalueerden de interviews.

Als resultaat van het project is een interviewscenario opgesteld (*Concept-handreiking Kunstenaarsinterviews; praktische handreiking, concept-scenario*, ICN juni 1999). De handreiking vormt het uitgangspunt om de interviewtechniek te verbeteren. In de toekomst zou informatie naast de videoband ook op andere wijze beschikbaar moeten komen via een zoekprogramma of kennisbank. Naar aanleiding van dit pilotproject hebben de musea te kennen gegeven in de toekomst actiever in het project te willen participeren. Verdere overdracht naar het veld dient in een volgend project gerealiseerd te worden, bij voorkeur in een workshop Kunstenaarsinterviews.

Tijdens een vergadering met vertegenwoordigers van musea voor moderne kunst in het Kröller Müller Museum in de zomer van 1999 werd de behoefte, bereidheid en noodzaak uitgesproken om gezamenlijk in projecten te investeren die het behoud van moderne kunst collecties ten goede komen. De SBMK is nieuw leven ingeblazen en er is een nieuwe stuurgroep opgericht, bestaande uit conservatoren en restauratoren uit het veld.

De SBMK neemt nu samen met het ICN het initiatief, in nauwe samenwerking met een groot aantal musea, het project 'Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven' (werktitel) op te zetten en uit te voeren. Belangstellende musea zijn door middel van een brief d.d. 18 december 2000 door de SBMK op de hoogte gesteld van dit voornemen. In de brief zijn zij uitgenodigd voor een informatieve bijeenkomst van de stuurgroep van de SBMK op 25 januari 2001 in het Kröller Müller Museum; de aanzet voor een projectvoorstel was een belangrijk onderwerp tijdens deze middag. Een aantal musea heeft zich inmiddels aangemeld voor deelname aan het project.

2. Uitgangspunten en randvoorwaarden

Het bestuur van de SBMK (zie voor een overzicht van het bestuur bijlage 1) wil het project 'Kunstenaarsinterviews/ Kunstenaarsarchieven' samen met een groot aantal musea en het ICN uitvoeren. De stuurgroep heeft belangstellende musea gevraagd na te denken over deelname aan het project en, indien deelname overwogen wordt, kunstenaars voor te dragen voor dit project. Naast een inhoudelijke bijdrage verwacht het bestuur van de SBMK ook een financiële bijdrage van de deelnemende musea. Een aantal musea heeft inmiddels enthousiast gereageerd op het initiatief, zij hebben medewerking toegezegd en kunstenaars voorgedragen.

Dit project vormt de aanzet om in de toekomst te komen tot een grootschaliger verzamelen van informatie over het behoud van moderne kunst in de Collectie Nederland via het interviewen van kunstenaars.

2.1 Doelstelling

Het project 'Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven' betreft het voorbereiden, uitvoeren, vastleggen, uitwerken en evalueren van een aantal interviews met Nederlandse of Nederlandstalige kunstenaars met als doel het verzamelen van essentiële gegevens voor het behoud en beheer van kunstwerken in de Collectie Nederland. Het betreft informatie over de fysieke objecten (materiaal, techniek, conditie) en over de werkwijze van de kunstenaar en betekenis daarvan en diens opvattingen over installatie en het behoud van het werk.

Doelstelling van het kunstenaarsinterview is een algemeen inzicht verwerven in de werkwijze van de kunstenaar, de toegepaste materialen en technieken, de betekenis(sen) die de kunstenaar hieraan verleent en diens mening omtrent de veroudering en deze gegevens door middel van een archief op te slaan en beschikbaar te stellen aan collectiebeheerders, conservatoren en restauratoren.

2.1.1 Resultaat

Het resultaat van het project zijn 15 uitgewerkte interviews met kunstenaars waarin informatie is opgenomen over de fysieke objecten (materiaal, techniek, conditie) en over de werkwijze van de kunstenaar en betekenis daarvan en diens opvattingen over installatie en het behoud van het werk. De interviews worden op videoband vastgelegd; de banden worden ontsloten en geëvalueerd. Naast het verslag van de feitelijke interviews ontstaat er een databank van het voorbereidend materiaal. Alle gegevens, inclusief de gegevens die tijdens de voorbereiding van elk interview worden verzameld, zullen centraal worden gearchiveerd en ontsloten. Het verzamelen van deze informatie moet uiteindelijk leiden tot een archief van de geselecteerde kunstenaars op een centrale plaats waar de participanten inzage in het materiaal hebben.

Concrete producten van het project zijn:

- 15 kunstenaarsinterviews op videoband;
- evaluatie en ontsluiting van de banden;
- een databank met voorbereidend materiaal van 15 kunstenaars.

2.2 Randvoorwaarden

In de voorbereidingsfase vóór de concrete uitvoering van de interviews zal de benodigde tijd om een kwalitatief goed interview af te nemen nader worden onderzocht. Het afnemen van een kwalitatief goed interview kost niet alleen voorbereiding maar vraagt ook interviewtechniek van de vragenstellers. De interviews worden afgenomen door participanten aan het project die bekend zijn met het werk van de kunstenaar; zij zullen op hun taak als interviewer moeten worden voorbereid.

De voorbereiding gebeurt door middel van een training / workshop, waarbij rekening zal worden gehouden met ervaringen opgedaan tijdens de pilot van het ICN, tijdens het project van het International Network for the Conservation of Contemporary Art (INCCA) en tijdens het project Conservering Videokunst.

Voor de uitvoering van het project 'Kunstenaarinterviews / Kunstenaarsarchieven' gelden de volgende randvoorwaarden.

- Voor de Kunstenaarsinterviews wordt bovengenoemde '*Concept-handreiking Kunstenaarsinterviews; praktische handreiking, concept-scenario*' als uitgangspunt gebruikt. Deze methodiek is door het ICN samen met een aantal conservatoren en restauratoren ontwikkeld voor het interviewen van kunstenaars. De stuurgroep acht de methode adequaat om kwalitatief goede interviews af te nemen. Een belangrijke doelstelling is echter de methode zodanig aan te passen dat hij ook goed aansluit bij de praktijk van het behoud en beheer van de museale collecties. Dat betekent dat rekening gehouden moet worden met aspecten als de specifieke aanpak en voorkeuren per museum, maar ook bijvoorbeeld de tijdsdruk, waaronder een interview moet worden voorbereid.
- De methode moet overdraagbaar zijn; een training / workshop 'Kunstenaarsinterviews' voorziet hierin.
- Het voorbereidend materiaal zal, mits de informatie niet gevoelig is, in eerste instantie worden verzameld op de plek waar het projectteam actief is, bij het ICN. Uitgangspunt is dat alle betrokken musea eigenaar blijven van de informatie die zij voor het interview inbrengen en dat deze informatie toegankelijk zal zijn. In overleg tussen SBMK met ICN en Rijksdienst Kunsthistorische Documentatie(RKD) zal bekeken worden of en waar dit archief na afloop van het project kan worden ondergebracht.
- Het metadatasysteem Dublin Core is beschikbaar om informatie te ontsluiten; waar relevant, kunnen hierin ook samenvattingen van belangrijke documenten worden opgenomen. De informatie is via een zoekstelsel toegankelijk.

Het grote voordeel van een gezamenlijk archief is dat niet alle individuele musea over dezelfde kunstenaars informatie hoeven te verzamelen en vast te leggen. Musea kunnen gezamenlijk gebruik maken van de informatie die binnen het project verzameld wordt.

Een voordeel voor de kunstenaar is dat hij niet voortdurend met dezelfde vragen lastig gevallen wordt. Er is straks immers een gezamenlijk archief beschikbaar, op basis waarvan ieder museum, bijvoorbeeld bij aankoop van een nieuw werk, aanvullende vragen stelt aan de kunstenaar die specifiek zijn voor het betreffende werk.

De investeringen in tijd en geld zijn niet royaal begroot; tijdens het project zou kunnen blijken dat meer tijd per kunstenaar nodig is en dus niet alle interviews binnen de gestelde tijd gerealiseerd kunnen worden. De stuurgroep stelt de musea voor, mits de dekking van de kosten het toelaat om 15 kunstenaars te interviewen, doch houdt de mogelijkheid open 2 kunstenaars minder te interviewen als de resultaten van tussentijdse evaluatie daar aanleiding toe geven. Redenen hiervoor zouden kunnen zijn: de noodzaak van een tweede interview met zelfde kunstenaar, of een grotere tijdsinvestering nodig blijkt bij voorbereiding van het interview met een kunstenaar met omvangrijk oeuvre of grote diversiteit aan werk binnen diens oeuvre.

Wel dienen ook met 13 geïnterviewde kunstenaars alle deelnemende musea bediend te zijn met minimaal één interview en databank voor een van de kunstenaars die zij voor het project hebben opgegeven.

3. Werkwijze project 'Kunstenaarsinterviews/-archieven'

Ter voorbereiding op de concrete kunstenaarsinterviews zal informatie over betreffende kunstenaar worden ingewonnen en het interview inhoudelijk worden voorbereid. Hieronder worden de stappen geschetst vanaf de input tot en met de output van het project.

- Oprichten van het projectteam. Hiervoor zullen twee projectmedewerkers worden aangetrokken die gespecialiseerd zijn in moderne kunst; een restaurator en een kunsthistoricus.
- De stuurgroep maakt een selectie van de eerste groep van vijf te interviewen kunstenaars. Bij de selectie voor de eerste vijf kunstenaars zal de stuurgroep rekening houden met de leeftijd van de kunstenaar, de beschikbare informatie, de gecompliceerdheid en de diversiteit van het werk.
- Per kunstenaar wordt een werkgroep opgericht. Een projectmedewerker verzorgt het verslag. Iedere participant die belang heeft bij resultaten van het interview/archief of deskundig is op dit gebied kan zich aanmelden voor een werkgroep. Om de werkzaamheid veilig te stellen bestaan werkgroepen uit maximaal 8 leden. Bij voorkeur zit per werkgroep één persoon die goed bekend is met het werk van de kunstenaar.

De eerste vijf werkgroepen gaan zomer 2001 aan de slag. Elke werkgroep wordt geleid door de projectleider en/of een lid van de stuurgroep.

- Toestemming vragen aan de kunstenaar.
- Het inwinnen van reeds bestaande informatie voorafgaand aan het werkelijke interview met de kunstenaar; deze informatie geldt als uitgangspunt voor het interview.

Deelnemende musea die werk van de betreffende kunstenaar in hun bezit hebben worden gevraagd zoveel mogelijk relevante informatie aan te leveren aan het projectteam. Het betreft de volgende informatie:

- a. films, video's, interviews, correspondentie, literatuur gericht op materiaal, techniek, maakprocessen, standpunten kunstenaar t.a.v. installatie en behoud. (hiervoor moet onderzocht worden hoe relevante literatuur het beste verzameld kan worden zonder dat meerdere musea dezelfde inspanning doen, eventueel i.s.m. stagiaires of werkgroep van Universiteit);
 - b. een overzicht van alle werken van de kunstenaar in de collectie van het museum
 - c. een kopie van de inventariskaart met foto voor selectie van werken (bijvoorbeeld een werk van elk type werken binnen het oeuvre, of alle werken waarvoor informatiebehoefte bestaat of waar problemen mee zijn of verwacht worden);
 - d. conditiebeschrijvingen, restauratierapporten, onderzoeksrapporten, fotodocumentatie etc.;
 - e. omschrijven van de informatiebehoefte: welke specifieke vragen en problemen er zijn met betrekking tot:
 - specifiek werk
 - installatie/presentatie
 - materiaal/techniek
 - conservering/restauratie
 - betekenisvragen
- De aangeleverde informatie ontsluiten door middel van het 'Dublin Core' format, zodanig dat informatie direct toegankelijk is via de referentiedatabank voor alle betrokkenen.

Overwogen wordt vanuit het budget voor projectmedewerkers voor korte tijd een bibliotheekmedewerker in te huren.

- Contract met de kunstenaars opstellen over gebruik van informatie op de band.

- Het projectteam vergaart aanvullende informatie (bijvoorbeeld hiaten in literatuur, AV opnamen met of over kunstenaar, informatie over specifieke werken van kunstenaar die niet door musea zijn aangeleverd etc.).
- Het projectteam maakt een relevante selectie van alle informatie en presenteert deze aan de werkgroepen.
- Voorbereiden van het interview met de werkgroep (aantal werken met problemen bekijken, keuze van de interviewers, beoordelen of voorbereiding voldoende is, selecteren van onderwerpen en vaststellen van prioriteiten voor gesprek).
- Logistieke voorbereidingen treffen voor het interview (locatie regelen, afspraken maken voor video-opname).
- Opstellen van het interviewsценario: definitieve inhoud van het interview op basis van voorbereiding door werkgroep.
- Het houden van het interview door 2 interviewers: een lid van projectteam samen met een andere interviewer.
- Evaluatie van het interview door het projectteam samen met werkgroep.
- Ontsluiting van het interview op band door middel van trefwoorden en annotatie door interviewers en werkgroep.

3.1 Voorbereidingstijd

Voor de voorbereiding in de werkgroep worden 1 of 2 werkgroepbijeenkomsten nodig geacht voorafgaande aan het interview, voor evaluatie en ontsluiting van het interview zal na afloop nog een bijeenkomst nodig zijn.

In het pilotproject van het ICN was oorspronkelijk een gemiddelde voorbereidingstijd van 24 dagen per interview nodig. Er is nu meer ervaring, er ligt een interviewsценario, en de musea zelf dragen zorg voor een aanzienlijk deel van de voorbereiding waardoor het proces nu in minder tijd kan gebeuren. De verschillen per kunstenaar kunnen echter aanzienlijk zijn: voor oudere kunstenaars met een groot oeuvre zal de voorbereiding aanzienlijk meer tijd vergen dan voor relatief jonge kunstenaars.

Naast de geïnvesteerde tijd door de museummedewerkers worden voor projectmedewerkers samen 15 dagen per interview/kunstenaar gerekend op basis van de volgende inschatting:

- verwerken van aangeleverde informatie	5 dagen
- het vergaren van aanvullende informatie	1 dag
- maken van een relevante selectie uit het materiaal	2 dagen
- voorbereiding interview met werkgroep	2 dagen
- vaststellen definitieve inhoud van interview	1 dag
- afnemen van het interview	1 dag
- evaluatie van het interview	1 dag

Daarnaast is er tijd beschikbaar voor algemeen voorbereidende werkzaamheden.

3.2 Keuze van de kunstenaars

De deelnemende musea hebben ieder een lijst van kunstenaars voorgedragen waarvan zij kunstwerken in hun collectie hebben en waar zij graag nadere informatie over zouden krijgen. Kunstenaars die door veel musea zijn voorgesteld, worden in ieder geval geselecteerd. De totale groep kunstenaars is zodanig samengesteld dat van elk deelnemend museum minstens één opgegeven kunstenaar geïnterviewd wordt.

Voorstellen van musea voor buitenlandse dan wel anderstalige kunstenaars zijn niet bij voorbaat uitgesloten. Als het haalbaar is, zullen 1 of 2 buitenlandse kunstenaars deel uit maken van de groep. De definitieve beslissing over welke kunstenaars dat kunnen zijn, kan pas genomen worden als duidelijk is, met welke buitenlandse partners een goede samenwerking bereikt kan worden of er gunstige logistieke voorwaarden zijn (kunstenaar is in Nederland en bereid tot een interview of geschikte interviewer heeft de woonplaats van de kunstenaar tot reisbestemming voor een ander doel). Buitenlandse kunstenaars nu betrekken in dit project heeft als voordeel dat er ervaring wordt opgedaan met het interviewen van buitenlandse kunstenaars en dat duidelijk wordt wat de specifieke voorwaarden en consequenties zijn van het interviewen van buitenlandse kunstenaars. Voor een groot aantal musea geldt bovendien dat juist een grote behoefte bestaat aan gegevens over buitenlandse kunstenaars. INCCA kan hier deels in voorzien.

Extra prioriteit zal gegeven worden aan kunstenaars met een hoge leeftijd die in veel collecties voorkomen en een groot belang binnen deze collecties vervullen. Verder gaat de voorkeur van de stuurgroep uit ook naar het interviewen van minstens één videokunstenaar, zodat er een kruisbestuiving kan plaats vinden tussen de ervaringen in dit project en in het Project Conservering Videokunst; bij dit laatste project staat de technische kant van het behoud van videokunst centraal..

3.2.1 Selectie

De stuurgroep heeft vooralsnog een selectie (de volledige lijst van voorgedragen kunstenaars is opgenomen in bijlage 2) gemaakt van 12 te interviewen kunstenaars die van belang zijn voor de collecties van deelnemende musea. Het Groninger Museum, het Stedelijk Museum Schiedam en het Gemeentemuseum Arnhem moeten hun voorkeur nog nader bepalen. Bij aanvang van het project zal de stuurgroep de resterende drie kunstenaars vaststellen. Wegens praktische haalbaarheid is de keuze in eerste instantie gevallen op de volgende Nederlandse of Nederlandstalige kunstenaars; de namen van de musea die deze kunstenaars hebben voorgedragen zijn in onderstaand overzicht toegevoegd.

1. Karel Appel	Stedelijk Museum Museum Boijmans Van Beuningen Frans Hals Museum
2. Constant	Frans Hals Museum Haags Gemeentemuseum Rijksmuseum Twenthe
3. Jan Dibbets	Museum Boijmans Van Beuningen Van Abbemuseum Haags Gemeentemuseum Bonniefantemuseum De Pont Stichting
4. Ger van Elk	Stedelijk Museum Van Abbemuseum Haags Gemeentemuseum Stedelijk Museum de Lakenhal
5. Adam Colton	Museum Boijmans Van Beuningen Frans Hals Museum Rijksmuseum Twenthe Stedelijk Museum de Lakenhal

6. Peter Struycken	Museum Boijmans Van Beuningen Haags Gemeentemuseum Kröller-Müller Museum Stedelijk Museum de Lakenhal
7. Marien Schouten	Museum Boijmans Van Beuningen De Pont Stichting Bonniefantemuseum
8. Marina Abramovic	Stedelijk Museum Van Abbemuseum Kröller-Müller
9. Armando	Gemeentemuseum Helmond Museum Boijmans Van Beuningen
10. Sjoerd Buisman	Frans Hals Museum Kröller-Müller Museum
11. JCJVanderheyden	Noordbrabants Museum Museum Boijmans van Beuningen
12. Marijke van Warmerdam	Van Abbemuseum Stedelijk Museum

Voor het interview met Jan Dibbets en Ger van Elk wordt gedacht aan een gesprek met de kunstenaar en een gesprek met André van Oort, restaurator van het Stedelijk Museum in Amsterdam, die beide kunstenaars geadviseerd en geassisteerd heeft.

Als te interviewen videokunstenaar wordt Marina Abramovic voorgesteld; zij is onlangs geïnterviewd in het kader van het project 'Conservering Videokunst'.

3.3 Ontsluiting interviews en archieven

De informatie die verzameld wordt tijdens het project, inclusief de informatie die dient als voorbereiding op elk interview zal in eerste instantie ontsloten worden voor de deelnemende musea. Gevoelige informatie zal niet worden opgenomen.

Een goed zoekstelsel, waarbij ook samenvattingen kunnen worden opgenomen van belangrijke documenten, is van belang; het voorgestelde metadatasysteem Dublin Core met 15 standaardvelden verwijst naar kennis en informatie en voorziet in deze behoefte. Er zal onderzocht worden of hiervoor de technieken en de databanken die voor INCCA ontwikkeld zijn gebruikt kunnen worden. In ieder geval zullen de projectmedewerkers van INCCA de kennis die daar is opgebouwd overdragen aan dit project.

Gedurende het project moet overeenstemming bereikt worden over wie toegang tot de gegevens kan krijgen en wie verantwoordelijk is voor het beheer van de databank en de videobanden van de interviews. De SBMK, het ICN en de RKD zullen hierover onderling afspraken maken.

Met de kunstenaars zal voorafgaand aan het interview afgesproken worden aan wie de informatie die ze tijdens het interview verstrekken ter beschikking gesteld kan worden.

Op termijn zouden de banden overgezet kunnen worden op DVD, dat vergemakkelijkt het zoeken en vormt een uitstekend alternatief voor het uitschrijven van teksten. Het overzetten op DVD is niet in dit project opgenomen.

4 Beheersfactoren

Voor het opzetten en uitvoeren van dit project zijn een aantal aspecten van belang, te weten: organisatie, planning, begroting, kwaliteit en communicatie. Deze aspecten komen in dit hoofdstuk aan de orde.

4.1 Organisatie

Het project 'Kunstenaarsinterviews/ Kunstenaarsarchieven' is een samenwerking tussen de SBMK, het ICN en zestien Nederlandse musea met een collectie moderne kunst. Het bestuur van de SBMK is opdrachtgever van het project.

De stuurgroep van de SBMK is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de resultaten van het project en het eventueel bijsturen naar aanleiding van tussentijdse evaluatie van het project. De stuurgroep bestaat uit de volgende personen:

- Andrée van de Kerckhove, restaurator Museum Kröller Müller
- Leontine Coelewijn, hoofd museale zaken Stedelijk Museum Amsterdam
- Hans Janssen, hoofdconservator Gemeentemuseum Den Haag
- Christiane Berndes, conservator Van Abbemuseum
- Piet de Jonge, hoofdconservator Museum Boijmans van Beuningen
- Esther Lampe, conservator De Pont Stichting
- Liesbeth Abraham, restaurator Frans Halsmuseum

Het ICN zal een van haar medewerkers, Dionne Sillé, aan de stichting uitlenen als projectleider. De projectleider is verantwoordelijk voor de voortgang van het project en de communicatie aan deelnemende musea en andere belangstellenden, de coördinatie van de evaluaties betreffende de kwaliteit van de interviews en de aanpassingen van de methodiek. De projectleider is samen met het bestuur verantwoordelijk voor de continuïteit van het project en de fondsenwerving voor een grootschaliger aanpak.

Tijdens het zwangerschapsverlof van Dionne Sillé zal Liz Kreijn een deel van haar werkzaamheden overnemen, met name ten aanzien van het voorbereiden van de uitvoering van het project en de communicatie over de voortgang van het project aan de deelnemende musea en belangstellenden.

Er zal een projectteam worden samengesteld. Hiervoor zal de SBMK tijdelijk twee medewerkers aantrekken die worden aangestuurd door de projectleider. De twee medewerkers zijn beiden gespecialiseerd in moderne kunst; bij voorkeur is één van de twee medewerkers restaurator en de ander kunsthistoricus. Eventueel kan voor korte tijd een bibliotheekmedewerker worden ingehuurd voor het invoeren van gegevens.

Het projectteam zal de grote lijn van alle interviews voorbereiden en de resultaten van de interviews verwerken.

Met de deelnemende musea zal de SBMK overeenkomsten afsluiten waarin hun bijdragen aan het project zullen worden vastgelegd, zowel materieel als personeel.

De volgende Nederlandse musea met een collectie moderne kunst nemen deel aan het project:

- Stedelijk Museum Amsterdam
- Museum Boijmans Van Beuningen
- Groninger Museum
- Van Abbemuseum
- Gemeentemuseum Den Haag
- Bonnefantenmuseum
- De Pont Stichting

- Kröller-Müller Museum
- Instituut Collectie Nederland, afd. Collecties
- Frans Hals Museum
- Stedelijk Museum de Lakenhal
- Rijksmuseum Twenthe
- Gemeentemuseum Helmond
- Noordbrabants Museum
- Stedelijk Museum Schiedam
- Gemeentemuseum Arnhem

De stuurgroep beraadt zich nog over de mogelijkheden van deelname door particuliere verzamelaars en beheerders van particuliere - en/of bedrijfscollecties in een latere fase. Voordeel van bredere deelname is dat het draagvlak voor het project wordt vergroot en de financiële armslag toeneemt. Aan de andere kant betekent het dat gegevens openbaar gemaakt moeten worden aan professionals buiten musea, wat meer risico's op misbruik van gevoelige gegevens kan betekenen. Particuliere verzamelaars en beheerders van bedrijfscollecties kunnen zich in ieder geval opgeven als belangstellende en zullen dan op de hoogte worden gehouden van de voortgang van het project.

De individuele musea leveren bijdragen in de vorm van informatie en kennis die in het museum aanwezig is. Deze bijdragen hebben betrekking op de werken die zij van de kunstenaar hebben en de eventuele vragen die er rondom die werken bestaan. De vaste medewerkers van het projectteam zullen deze informatiestroom coördineren, aanvullen en verwerken tot een integrale voorbereiding van het interview en dit presenteren aan en bespreken met de werkgroep die speciaal voor elk interview zal worden gevormd.

Per kunstenaar zal een werkgroep worden opgezet waarin naast de projectleider en een stuurgroep lid, medewerker(s) van de musea zitting nemen die werk van de desbetreffende kunstenaar in hun collectie hebben. De werkgroep bestaat uit maximaal 8 leden; het voorzitterschap van de werkgroep is in handen van de projectleider of wordt, tijdens afwezigheid van de projectleider, waargenomen door een lid van de stuurgroep. De werkgroep bepaalt wie de kunstenaar het beste kan interviewen, bespreekt de voorbereidingen en evalueert het interview. De interviews worden in principe afgenomen door conservatoren of restauratoren die bekend zijn met het werk van betreffende kunstenaar, bij voorkeur uit de deelnemende musea. De werkgroepen worden ondersteund door de twee projectmedewerkers.

4.1.1 Samenwerkingsverbanden

Naast intensieve samenwerking tussen SBMK, ICN en 16 musea met een collectie moderne kunst, zal er voor de inhoudelijke voorbereiding samenwerking worden gezocht met Universiteiten (in de vorm van stagiaires of mogelijkheden van inpassing van het project in werkgroepen), de Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis, INCCA en het project dat zich bezig houdt met Vlaams - Nederlands samenwerking voor het opbouwen van kunstenaarsarchieven. Vrijwilligers (kunsthistorici) kunnen worden ingeschakeld om de kosten van arbeidsintensieve deel van het project zo laag mogelijk te houden.

Het opnemen van de interviews dient te gebeuren door professionele cameramensen, hiervoor wordt samenwerking gezocht met de Filmacademie.

4.2 Planning

De stuurgroep zal zo spoedig mogelijk (eind mei) een definitieve selectie van voorgedragen kunstenaars maken en bepalen met welke vijf kunstenaars zal worden gestart. Vervolgens worden vijf werkgroepen opgezet ter voorbereiding van de interviews met deze kunstenaars.

In de planning wordt rekening gehouden met het regelmatig verschijnen van een nieuwsbrief waarmee participanten en belangstellenden op de hoogte worden gehouden van de vorderingen van het project. Afgesproken is per email met betrokkenen te communiceren.

In verband met de slechts gedeeltelijke vervanging van Dionne Sillé tijdens haar afwezigheid is de planning van het project enigszins bijgesteld.

Planning project 'Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven'

Tijdstip	Activiteit	Actor(en)
Mei 2001	Projectplan naar deelnemende musea	Plv. projectleider
	Emailnieuwsbrief aan belangstellenden	Plv. projectleider+Gaby Wijers*, vz SBMK
	Bijeenkomst stuurgroep	Plv. projectleider
	Selectie eerste 5 kunstenaars	Stuurgroep
	Aanwijzen 5 voorzitters kunstenaarswerkgroepen	Stuurgroep
Mei/Juni 2001	Overeenkomsten sluiten met musea	Plv. projectleider + penningmeester SBMK
Juni 2001	Samenstellen van de 5 werkgroepen	Vz. Werkgroepen
	Brief voor kunstenaars met algemene informatie project	Plv. projectleider +stuurgroep
	Brief met vraag om informatie aan musea opstellen	Plv. projectleider +stuurgroep
	Onderzoeken van mogelijke samenwerkingsverbanden met universiteiten en andere instellingen	Stuurgroep, plv. projectleider, Ijsbrand Hummelen + ?
Juni/Juli 2001	Onderzoeken mogelijkheden training interviews	Plv. projectleider + ?
	Eerste bijeenkomst werkgroepen plannen	Vz. Werkgroepen
	Werven van projectmedewerkers	Plv. projectleider+stuurgroep
Juli 2001	Brief met vraag om informatie aan musea versturen	Plv. projectleider
	Telefonisch benaderen van kunstenaars→	Vz. Werkgroepen
	Brief met algemene info aan kunstenaars	Plv. projectleider
September 2001	Inventariseren binnengekomen informatie	Projectteam
	Emailnieuwsbrief aan belangstellende met stand van zaken	Plv projectleider + Gaby Wijers*, vz SBMK
	Afspraken maken over samenwerkingsverbanden	Projectleider
September/Okttober 2001	Bewerken voorbereidend materiaal, maken van interviewscenario's	Projectteam, werkgroepen
	Afspraken maken met kunstenaars	Projectteam + werkgroepen
	Locatie regelen voor interview	Projectteam
	Afspraken maken met cameraploeg(en)	Projectteam
	Interviewtraining	Projectleider + gastdocenten
Oktober/December 2001	Uitvoeren eerste vijf interviews	Werkgroepen, projectleider
December 2001	Uitwerken eerste vijf interviews	Projectmedewerkers
	Emailnieuwsbrief aan belangstellenden met stand van zaken	Plv projectleider + Gaby Wijers*, vz SBMK
Januari 2002	Evaluatie eerste vijf interviews	Werkgroepen
	Bijstellen interviewscenario's	
	Plannen resterende interviews	
Februari-Mei 2002	Resterende kunstenaarsinterviews	Werkgroepen+Projectteam
Mei/Juni 2002	Evalueren kunstenaarsinterviews	Projectteam+stuurgroep
	Emailnieuwsbrief aan belangstellende met stand van zaken	Plv projectleider + Gaby Wijers*, vz SBMK
Juni/Juli 2002	Eindrapportage project	Projectleider+bestuur SBMK

* Gaby Wijers is projectleider van het project 'Conservering Videokunst' van de SBMK

4.3 Projectbegroting

Hieronder volgt de projectbegroting gevolgd door een toelichting per kostenpost.

No.	Kostenpost	Bedrag in guldens
	Lasten	149.500,00
1	Personeel	
1.1	Projectmedewerkers	100.000,00
1.2	Stageaire	4.000,00
1.3	Projectleider ICN	p.m.
1.4	Werkgroepleden/museummedewerkers	p.m.
2	Video-opnamen	
2.1	Camerawerk	25.000,00
2.2	Banden	5.000,00
3	Bijscholing	
3.1	Cursus interviewtechniek	3.000,00
4	Reiskosten	
4.1	Reiskosten projectmedewerkers	2.500,00
4.2	Reiskosten buitenland	5.000,00
4.3	Reiskosten projectleider	p.m.
4.4	Reiskosten museummedewerkers	p.m.
5	Advies	2.000,00
6	Acquisitie en pr	p.m.
7	Onvoorzien	3.000,00
	Baten	
8	Bijdragen	
8.1	SBMK / musea	80.000,00
8.2	ICN	47.400,00
8.3	Overige bijdragen	p.m.

Toelichting projectbegroting

Lasten

- 1 Personeel
 - 1.1 Het bedrag gaat uit van een inzet van 250 dagen (1,25 FTE voor een jaar) voor twee projectmedewerkers gespecialiseerd in moderne kunst (een restaurator en een kunsthistoricus). In deze begroting wordt uitgegaan van gemiddeld 15 dagen per interview. Hierbij dient te worden aangetekend dat de verschillen in voorbereidingstijd aanzienlijk kunnen zijn. Van dit bedrag kan eventueel voor korte tijd een bibliotheekmedewerker worden ingehuurd voor het invoeren van gegevens.
 - 1.2 De stageaire zal worden ingezet ter ondersteuning van het projectteam. Dit bedrag is bedoeld voor de vergoeding van onkosten.
 - 1.3 De kosten voor de projectleider worden gedragen door het ICN.
 - 1.4 De betrokken musea dragen de kosten voor de inzet van hun eigen personeel in het project zoals het zoeken naar informatie uit eigen archief. Daarnaast zullen werkgroepleden worden ingezet in het voorbereiden en afnemen van interviews.
- 2 Video-opnamen
 - 2.1 De post camerawerk betreft personeel en materieel. Hiervoor zal samenwerking worden gezocht met de Filmacademie. Het bedrag gaat uit van f. 1.500,00 per interview van maximaal 2,5 uur en een eenmalig bedrag van f. 2.500,00 voor de voorbereiding.
 - 2.2 Het betreft de aanschaf en het kopiëren van banden.
- 3 Bijscholing

Voor degenen uit de werkgroepen die de feitelijke interviews zullen gaan houden zal een workshop interviewtechniek worden samengesteld en aangeboden. Het opgenomen bedrag is bestemd voor het inhuren van gastdocenten voor deze workshop
- 4 Reiskosten

Alleen de reiskosten voor de projectmedewerkers en de eventueel te maken reiskosten voor diegenen die een interview in het buitenland gaan opnemen zijn hier opgenomen. Het ICN draagt neemt de 'normale' reiskosten van de projectleider voor haar rekening. De musea zullen worden gevraagd of zij bereid zijn de 'normale' reiskosten van hun medewerkers te vergoeden. Onder 'normale' reiskosten wordt hier verstaan reizen binnen Nederland naar overleg van stuurgroep, werkgroepen en ter voorbereiding van en het opnemen van het kunstenaarsinterviews.
- 5 Advies

Gedacht wordt aan advies van een deskundige betreffende de actieve ontsluiting van informatie en de mogelijkheden van het gebruik maken van de INCCA database.
- 6 Acquisitie en pr

Om de continuïteit van het project in te toekomst te waarborgen zullen fondsen moeten worden aangeboord voor de toekomst. Het is de bedoeling dat dit al tijdens het project van start gaat. Er zal contact worden gezocht hierover met de Mondriaan Stichting, het Ministerie van OCenW en diverse fondsen als VSB-fonds en Prins Bernardfonds en mogelijke andere subsidiegevers en/of sponsors. De projectleider is hier verantwoordelijk voor samen met leden van het bestuur van de SBMK.
- 7 Onvoorzien

Hieronder vallen onkosten van kunstenaars, opvragen AV materiaal e.d.

Baten

8 Bijdragen

- 8.1 De partners in het project dragen naast menskracht ook financieel bij aan het project. De bijdrage van de musea is gebaseerd op f. 5.000,00 per museum. Enkele kleinere musea hebben aangegeven dat zij dit bedrag erg hoog vinden. Het project speelt zich af over 2 kalenderjaren en de bijdrage kan dan ook over 2 jaar worden verdeeld; het verspreiden van de bijdrage over twee jaar zou een oplossing kunnen bieden als er problemen zijn met de hoogte van de bijdrage.
- 8.2 De bijdrage van het ICN bedraagt f. 47.400,00 voor 2001, afgezien van de kosten voor de projectleider.

4.4 Kwaliteit

De stuurgroep blijft verantwoordelijk voor het inhoudelijke eindresultaat.

Per kunstenaar wordt een werkgroep opgericht waarin naast de projectleider (voorzitter) en een stuurgroeplid (vice voorzitter) medewerkers zitting hebben uit collecties waarin werken van deze kunstenaars zijn opgenomen, eventueel aangevuld met belanghebbenden en experts. Om het geheel werkbaar te houden wordt de omvang per werkgroep beperkt tot 8 leden.

Ter voorbereiding op het interview dient literatuurstudie (oeuvrecatalogi, krantenartikelen, audiovisueel materiaal, eerdere interviews) en gegevens over kunstwerken. De musea wordt gevraagd dit materiaal aan te dragen over kunstwerken en kunstenaars in hun collectie. Het aangedragen materiaal wordt door de projectmedewerkers bewerkt en aangevuld.

Op basis van deze voorbereiding wordt het interviewscenario opgesteld volgens de eerder genoemde *Handreiking*.

Ter voorbereiding op het interview zal er een vertrouwensband met de kunstenaar moeten worden opgebouwd; dat is ook van belang omdat de tijdens het interview te stellen vragen door de kunstenaar als 'tere vragen' kunnen worden beschouwd, zoals gebleken is uit eerdere ervaringen ("*Tere vragen*"; *het kunstenaarsinterview als informatiebron bij het conserveren en restaureren van moderne kunst*", afstudeerscripte van Madeleine Bisschoff, SRAL 2000). De kunstenaar wordt in eerste instantie telefonisch benaderd en gevraagd om toestemming voor het interview liefst door een conservator of restaurator van een museum dat werk van deze kunstenaar in haar collectie heeft of iemand anders uit de werkgroep die de kunstenaar kent.

Volgend op het telefonische contact krijgt de kunstenaar schriftelijk algemene informatie over de aanpak, het verloop en de planning van het project toegestuurd.

In een later stadium wordt de kunstenaar benaderd voor het maken van een definitieve afspraak en het vaststellen van de plek waar het interview wordt opgenomen. De voorkeur gaat uit naar het opnemen van het interview in het eigen atelier van de kunstenaar. Indien dit op bezwaren stuit kan gekozen worden voor een andere plek, bijvoorbeeld een museum of depot, in ieder geval een plek waar kunstwerken van de kunstenaar aanwezig zijn. Uit ervaring blijkt dat aanwezigheid van kunstwerken als voorbeeld tijdens het interview goed werkt.

Het interview met de kunstenaar zal maximaal 2½ uur duren. Het interview zal worden afgenomen door twee leden van de werkgroep. Conservatoren en restauratoren, die zitting hebben in de werkgroepen, stuurgroepleden en projectmedewerkers die belangstelling hebben voor het interviewen van kunstenaars zullen door middel van een workshop of training gedegen worden voorbereid op de taak van interviewer. Zij krijgen voorlichting over het gebruik van de methode en de bevindingen in eerdere projecten. De banden van de 10 interviews van het ICN pilotproject kunnen hierbij als basis dienen.

Het streven is de interviews zowel inhoudelijk als technisch (audiovisueel) professioneel uit voeren. Als uitgangspunt voor het interview zal de *Concept-handreiking Kunstenaarsinterviews (ICN)* worden gebruikt. Dit interviewscenario loopt van open naar gesloten vragen en behandelt de volgende onderwerpen:

- Introductie
- Openingsvraag
- Ontstaansproces
- Betekenis van materialen en technieken
- Plaatsing in context
- Overdracht/veroudering
- Schade en verval
- Restauratie en behoud

Criteria voor de inhoud van de interviews en de databanken kunnen nader worden bijgesteld door de stuurgroep op basis van de ervaringen die na het interviewen van de eerste vijf kunstenaars zijn opgedaan.

Het interview zal professioneel worden opgenomen, hoeft echter geen filmische kwaliteiten te bezitten. De interviews worden geregistreerd door professionele camera-/geluidsmensen. Om de kosten hiervoor te beperken worden de mogelijkheden onderzocht van samenwerking met de Filmacademie met name het inzetten van gevorderde studenten die dit als onderdeel van hun studieprogramma zouden kunnen uitvoeren.

Voor de opnamekwaliteit van de interviews geldt dat ze minimaal goed te verstaan moeten zijn. De ervaringen opgedaan tijdens het pilotproject van het ICN gelden als uitgangspunt.

Na de eerste vijf interviews wordt de gang van zaken en de kwaliteit van de interviews geëvalueerd. De stuurgroep vindt het waardevoller om minder interviews op professionele wijze uit te voeren dan concessies te doen aan de kwaliteit. Door een evaluatie in te bouwen kunnen zaken in een vroegtijdig stadium bijgesteld worden.

4.5 Communicatie

Onder communicatie wordt verstaan het informeren van betrokkenen en belangstellenden over de voortgang van het project.

Het bestuur van de SBMK wordt door de projectleider namens de stuurgroep op de hoogte gehouden van de vorderingen van het project.

De werkgroepleden worden via de werkgroepvoorzitter op de hoogte gehouden van de vorderingen van het project.

Deelnemende musea en instellingen en personen die zich als belangstellenden hebben aangemeld bij de projectleider zullen door middel van een emailnieuwsbrief van de SBMK op de hoogte worden gehouden aangaande de stand van zaken. Deze emailnieuwsbrief wordt gezamenlijk opgezet door de projectleiders van het project 'Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven' en van het project 'Conservering Videokunst'. De emailbrief zal regelmatig verschijnen als de vorderingen van de verschillende projecten daartoe aanleiding geven en zal daarnaast ook melding maken van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van behoud en beheer van moderne kunst.

Literatuur

- o HUMMELEN, IJ., SILLE, D. (ed.), Modern Art: Who Cares?, SBMK/ICN 1999.
- o Model voor Besluitvorming bij de Conservering en Restauratie van Moderne Kunst, SBMK/ICN, maart 1999.
- o Verslag Project Kunstenaarsinterviews I, ICN mei 1999.
- o Concept-handreiking Kunstenaarsinterviews, ICN juni 1999.
- o BISSCHOFF, M., "Tere vragen": het kunstenaarsinterview als informatiebron bij het conserveren en restaureren van moderne kunst, juli 2000
- o Projectvoorstel Kunstenaarsinterviews, 2001

Bijlage 1

Samenstelling Bestuur Stichting Behoud Moderne Kunst

- Evert van Straaten, directeur Museum Kröller Müller; voorzitter
- Dorothé Cannegieter, directeur Rijksmuseum Twenthe, penningmeester
- Hugo Bongers, zakelijk directeur Museum Boijmans van Beuningen
- Annetje Boersma, restaurator
- Koen Limperg, advocaat De Brauw Blackstone Westbroek

Bijlage 2**Lijst van voorgedragen kunstenaars voor het project 'Kunstenaarsinterviews / Kunstenaarsarchieven'**Kunstenaars op alfabet, voorgedragen door meerdere musea:

Marina Abramovic	Stedelijk Museum Van Abbemuseum Kröller-Müller
Karel Appel	Stedelijk Museum Museum Boijmans Van Beuningen Frans Hals Museum
Jan Andriessse	De Pont Stichting Stedelijk Museum de Lakenhal
Armando	Gemeentemuseum Helmond Museum Boijmans Van Beuningen
Miroslaw Balka	Kröller-Müller Museum Van Abbemuseum
Rob Birza	Stedelijk Museum De Pont Stichting
Sjoerd Buisman	Frans Hals Museum Kröller-Müller Museum
Adam Colton	Museum Boijmans Van Beuningen Frans Hals Museum Rijksmuseum Twenthe Stedelijk Museum de Lakenhal
Constant	Frans Hals Museum Haags Gemeentemuseum Rijksmuseum Twenthe
Jan Dibbets	Museum Boijmans Van Beuningen Van Abbemuseum Haags Gemeentemuseum Bonniefantemuseum De Pont Stichting
Ger van Elk	Stedelijk Museum Van Abbemuseum Haags Gemeentemuseum Stedelijk Museum de Lakenhal
Irene Fortuyn	Stedelijk Museum de Lakenhal Kröller-Müller Museum
Mark Manders	Van Abbemuseum Stedelijk Museum de Lakenhal
Arnout Mik	Stedelijk Museum Van Abbemuseum
Pieter Laurens Mol	Noordbrabants Museum Stedelijk Museum de Lakenhal

Henk Peeters Museum Boijmans van Beuningen
Stedelijk Museum

Marien Schouten Museum Boijmans Van Beuningen
De Pont Stichting
Bonniefantemuseum

Peter Struycken Museum Boijmans Van Beuningen
Haags Gemeentemuseum
Kröller-Müller Museum
Stedelijk Museum de Lakenhal

Roos Theuws Stedelijk Museum
Museum Boijmans Van Beuningen

JCJVanderheyden Noordbrabants Museum
Museum Boijmans van Beuningen
Henk Visch Van Abbemuseum
Noordbrabants Museum

Marijke van Warmerdam Van Abbemuseum
Stedelijk Museum

Lijst van buitenlandse kunstenaars voorgedragen door meerdere musea:

Luciano Fabro Van Abbemuseum
Stedelijk Museum
Haags Gemeentemuseum
Kröller-Müller Museum
Sol LeWitt Haags Gemeentemuseum
Van Abbemuseum
Stedelijk Museum
Kröller-Müller Museum

Lawrence Weiner

Lijst op museum met nog andere kunstenaars in willekeurige volgorde:

- Herman de Vries Rijksmuseum Twenthe
- Nicolas Pope
- Jos Kruijt

- Frank van Hemert Frans Hals Museum
- Eli Content

- Johan Claassen Noordbrabants Museum

- Berend Strik Stedelijk Museum de Lakenhal
- Ben Zeegers
- Sigundur Gudmundsson
- Leo Vroegindewij

- Georg Herold
- David Bade
- Sigmar Polke
- Brice Marden

Stedelijk Museum

- Wolfgang Laib
- Christian Boltanski
- Thomas Schütte
- Thierry de Cordier

De Pont Stichting

- Akkerman
- Blom
- Stanley Brown
- Daan van Golden
- Niek Kempes
- Rob van Koningsbruggen
- Van der Kraan
- Van Munster
- Ruygrok
- Schuil
- Carel Visser
- Emo Verkerk
- Co Westerik
- Wijntjes
- Van der Camp
- Van de Ven
- Yilmaz

Museum Boijmans Van Beuningen

- T. Claassen
- D. Nach
- Dennis Oppenheim.
- F. West
- Daniel Buren
- Carl Andre
- Fischli & Weis
- G. Zorio

Kröller-Müller Museum

- William Wiley
- Joseph Kosuth
- Rebecca Horn
- Ann Hamilton
- Sol LeWitt
- Lawrence Weiner

Van Abbemuseum

- Bram Bogart
- Merijn Bolink
- Wim Delvoye
- Inez van Lamsweerde
- Berend Hoekstra
- Twan Janssen
- Lydia Schouten
- Ria Pacquee

Gemeentemuseum Helmond